

POHJANMAAN SYÖPÄYHDISTYS – ÖSTERBOTTENS CANCERFÖRENING RY- STYRELSENS VERKSAMHETSBERÄTTELSE FÖR ÅR 2018

Föreningen har i enlighet med sina stadgar allti jämt fortsatt bekämpa cancersjukdomar inom sitt verksamhetsområde i landskapen Österbotten, Syd-Österbotten och Mellersta Österbotten.

Föreningens 62:ndra verksamhetsår utmärktes av patientarbete, ekonomisk balans samt fortsatt kvalitetsutveckling av verksamheten. Arbetet i enlighet med Finlands Cancerorganisationers strategi har fortsatt, och vi har deltagit i dess spetsprojekt och i förverkligandet av utvecklingsplanen.

Föreningen publicerade ett informationsblad för att förbättra informationen för cancerpatienter. Informationsbladet utgavs i en upplaga på 5 500 exemplar. Genom att effektivisera informationsspridningen och genom att utnyttja elektroniska kanaler (www, e-post, Facebook och som nya kanaler startade vi Instagram och Twitter) vill föreningen också underlätta sina samarbetspartners möjligheter att sprida aktuell information om föreningen.

Under verksamhetsåret har föreningen igen fått olika donationer, vilka har bidragit till att hålla föreningens ekonomi stabil. Kommunernas och samkommunernas roll som finansörer för den palliativa vården har också ökat: kommunerna finansierar 40-70% av nämnda verksamhet, beroende på område. De investerade medel som grundlagts av insamlings- och donationstillgångar har bidragit till att stabilisera föreningens ekonomi. Övriga betydande finansörer är Cancerstiftelsen (rådgivningsverksamhet), Aktiastiftelser samt STEA från Veikkaus Ab:s vinst.

Räkenskapsperiodens överskott är 37.742,39 euro (år 2017: 2.271,23 € underskott). Slutsumman för balansräkningen var 2.922.853,52 euro (år 2017: 3.001.523,92 €). Vinsten från föregående räkenskapsår är 10.131,80 euro (år 2017: 12.403,03 €).

Hälsofrämjande arbete

Hälsovårdare Lea Vinkanharju anställdes som ansvarsperson för hälsofrämjande arbete i april 2018. Först koncentrerade hon sig på att analysera och planera verksamheten inom hälsofrämjande och på hösten 2018 kunde man redan börja förverkliga planerna. Som huvudsakliga teman valdes nikotin, sol, och sexualhälsa. Rökningens skadlighet och annan förebyggande information gavs främst för skol- och studerandegrupper.

Många evenemang med olika hälsofrämjande teman ordnades igen på olika ställen inom vårt distrikt. På dem har sammanlagt 1417 personer deltagit.

För tidig diagnosticering av cancer har det arrangerats dagar för granskning av hudförändringar runt om i landskapen. På Vasas, Karleby och Seinäjokis rådgivningsbyråer har man också haft möjlighet att komma och kontrollera hudförändringar. Även om självundersökning av bröst berättades om vid olika tillfällen. Sammanlagt 369 personer deltog i de hudgranskningar föreningen ordnade under år 2018 (år 2017: 513 personer).

Dessutom har det gjorts sammanlagt åtta ärftlighetsutredningar på rådgivningsbyråerna i Vasa, Karleby och Seinäjoki.

Inom patientverksamheten har det arrangerats 13 (2017:16) femdagars internatrehabiliteringskurser, finansierade av FPA. I kurserna deltog sammanlagt 156 patienter och anhöriga (2017: 188). Som ansvarig arrangör för samtliga kurser finansierade av FPA, fungerar föreningens samarbetspartner Härmä Rehabiliteringscenter.

Det ordnades också sju anpassningsträningsskurser delvis finansierade av STEA, en svenskspråkig kurs för kroniskt cancersjuka på Alskathemmet och sex sk öppna rehabiliteringskurser.

De lokala cancerpatientklubbarnas antal var vid årets slut 29, varav åtta var svenskspråkiga.

Under verksamhetsperioden har föreningen understött patientklubbarnas verksamhet på många sätt, speciellt gällande deras gemensamma projekt, såsom österbottniska cancerpatientdagen (i Alajärvi i september), och utbildningstillfällena för funktionärer.

Klubbarnas och avdelningarnas finskspråkiga motivationsdagar arrangerades på våren i Härmä. De svenskspråkiga klubbarna har ordnat sk motivationsmöten två gånger per år. De finskspråkiga klubbarnas och avdelningarnas samarbetskommitté samlades i februari 2018. Klubbar har också varit väldigt aktiva med att arrangera bl.a. månadsmöten, rekreationsresor och utfärder. Ungefär 2000 österbottningar är med i klubbarnas verksamhet i området. Under verksamhetsåret har grupper med småskalig verksamhet utan ”byråkrati” (utan sekreterare, kassa, bankkonto) fortsatt att erbjuda sina medlemmar kamratstöd och rekreation – till en stor del även på sociala medier.

Föreningens palliativa hemvård av cancerpatienter har fortgått i Korsholm-Vörå, på resultatområdet för Social- och hälsovårdsverket i Jakobstad, i Kust-Österbottens K5-område (Korsnäs, Malax, Närpes, Kristinestad, Kaskö) samt i Karleby-Kronoby området. Verksamheten finansierades delvis med stöd från kommunerna och Cancerförningen samt de lokala patientklubbarna och med donationer samt insamlingar.

De palliativa sjukskötarna har under verksamhetsåret sammanlagt gjort 1635 patientbesök (2017: 1469 st). De palliativa skötarnas arbete sker i allt tätare samarbete med kommuner och samkommuner.

Föreningens egna kristerapeut träffade patienter sammanlagt 495 gånger under året. Även konsulteringar och kontakter har skett per telefon och internet, sammanlagt 627 st. Dessutom har psykoterapeuten hållit arbetshandledning på sjukhus och hälsovårdscentraler för personalen. Föreningen har utöver detta köpt kristerapitjänster av fyra sk. freelancer-terapeuter, huvudsakligen i Södra- och Mellersta Österbotten.

Utvecklandet av stödpersonsnätverket fortsatte under verksamhetsperioden med att föreningen ordnade svenskspråkig stödpersonutbildning i enlighet med Finlands Cancerorganisations koncept. Dessutom har det ordnats ledda stödpersonsträffar och påbyggnadsutbildningar, där 33 kamratstödpersoner har deltagit. I stödpersonsnätverket fanns år 2018 ungefär 110 personer.

Inom föreningen verkar 15 (17) olika kamratstödgrupper. Det sammanlagda deltagarantalet är 75 (99) personer.

Cancerrådgivning har ordnats på byråerna i Vasa, Karleby, Jakobstad och Seinäjoki. På rådgivningsstationerna har man gett information om cancersjukdomar till patienter, anhöriga och allmänheten. Våra sakkunniga skötare har gett råd och stöd åt patienter och anhöriga sammanlagt 4.426 gånger.

I Vasa och i Karleby fortsatte tjänsten att prova ut bröstproteser åt kunder inom Vasa och Syd-Österbottens sjukhusdistrikt. 324 kunder använde sig av protestjänsten under året.

Under verksamhetsåret arrangerades utbildningstillfällena gällande cancersjukdomar för sjukvårdspersonal på områdets sjukhus och hälsocentraler, samt på föreningens rådgivningsstationer. Det arrangerades också ett eget skolningstillfälle i maj för personal inom cancervården vid Syd-Österbottens hälsovårdscentraler och centralsjukhuset.

Föreningens sammanlagda medlemsantal per 31.12.2018 var 12.891 personer, då det ett år tidigare varit 12.672 personer, dvs en ökning med 219 personer.

Befolkningens och medlemskårens stigande åldersnivå borde bidra till sjunkande medlemsantal också på nationell nivå, vilket Österbottens Cancerförning alltså undvek under verksamhetsåret.

Medlemsavgiften för personmedlemmar var 22 € och kommunmedlemsavgiften 3 cent/ mantalsskriven invånare i kommunen. Endast en del av områdets kommuner är kommunmedlemmar.

Inom medelanskaffningen har de viktigaste inkomstkällorna varit medlemsavgifter 253.810,36 €. Donationer och testamenten hade också en stor betydelse, av vilka sammanlagda intäkten var 215.334,24 € (2017: 509.021,14 €). Adress- och övrig försäljning, så som Rosa Bandet var sammanlagt: 56.587,75 € (2017: 53.597,68 €).

Ett viktigt projekt inom anskaffning av medel var #PETforBotnia-kampanjen med vilken man försökte dels påverka beslutet för anskaffningen av den viktiga röntgenapparaten samt dels för att skaffa medel för anskaffningen av en sådan. Insamlingen lyckades bättre än förväntat och 400.000 € av insamlingens vinst donerades till anskaffningen av apparaten på hösten 2018. #PETforBotnia hade en stor betydelse i att göra föreningen känd och i att ge ett positivt intryck av föreningen. Sammanlagda summan för årets insamlingar var 519.436,68 €.

Administration och personal. Till föreningens styrelse hörde under året 11 ordinarie medlemmar (ordförande och 10 styrelsemedlemmar) och 10 suppleanter, som representerade olika yrkesgrupper, medborgarkretsar och landskap. Under verksamhetsåret hölls två stadgeenliga möten, vår- och höstmöte. Utöver det höll styrelsen och styrelsens arbetsutskott 11 möten.

Den ordinarie personalstyrkan utgjordes vid årets slut av 11 personer. Personalkostnadernas sammanlagda summa var 576.170,46 € (2017: 559.479,00 €). Under året gick en person i pension och en ny person anställdes.

Järkkäri, ett internet baserat system för hantering av verksamheten togs i bruk under år 2018. Med programmet hanteras i praktiken all information om personer inom vår verksamhet. Cancerföreningen i Finland rf gav sitt stöd för ibruktagandet av programmet. Ett nytt, internetbaserat program, Nepton, togs i bruk för personalens timuppföljning.

Till framtida hotbilder hör fortfarande finansieringen av verksamheten och ökandet av nya cancerfall. Den rådande ostabila situationen på finansmarknaden oroar: utvecklingen av placeringarnas värde varierar kraftigt och avkastningen är mindre än genomsnittet. Detta beror delvis också på den uthålliga investeringsstrategin som vi valt.

Föreningen har fortsättningsvis aktivt tagit del i Finlands Cancerorganisationers utvecklingsarbete. Avsikten med samarbetet är att garantera grundfinansieringen av medlemsföreningarna. Det årliga verksamhetsbidraget (50.000€) som organisationen gav till föreningen är anmärkningsvärd.

Pohjanmaan Syöpäyhdistys ry – Österbottens Cancerförening rf:s medlemmar betalar troget sin medlemsavgift, vilket dels vittnar om att föreningen är viktig för medlemmarna, men också om att de vill stödja föreningen i dess viktiga uppgift; att bekämpa cancer. Ett stabilt stöd uppmuntrar till nya ansträngningar.

Till föreningen finansiella risker hör bl.a. det allmänna finansiella läget och attitydernas inverkan på insamlingar och donationer. Också den svagare kommunalekonomin och de strukturförändringar sote-reformen medför kan vara en riskfaktor speciellt gällande finansieringen av palliativa och bröstprotesprovningstjänster. Förändringen inom den allmänna frivilligverksamheten och gemenskapen påtvingar också förändringar inom föreningen.

Genom att utföra ett värdefullt arbete, de österbottniska cancerpatienterna till fromma, förtjänar vi vår andel av donationer, insamlingar och medlemsavgifter även i framtiden.

Också affärsverksamheten och utvecklingen av värdet för den av föreningen delvis ägda fastigheten (KOY Raastuvankatu 13) medför en risk för föreningens ekonomi.

14 mars 2019

Österbottens Cancerförening

Styrelsen